

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/168/2017
Identifikačné číslo spisu: 1102899600
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1102899600.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. U., bytom A., R., zastúpený JUDr. Pavlom Haškom, advokátom so sídlom v Bratislave, Košická 52, proti žalovanej Q. U., bytom F., A., zastúpenej JUDr. Janou Kompišovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Jakubovo nám. č. 9 a spoločnosťou ADVOKA, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Komárnická 36, o zaplatenie 2 522,19 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17 C 53/2002, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. mája 2014, sp. zn. 6 Co 130/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 5. mája 2014, sp. zn. 6 Co 130/2014 potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“) rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 21. októbra 2013 č. k. 17C 53/2002-341 v napadnutej časti, ktorou bola žaloba žalobcu o zaplatenie ceny za vypracovanú projektovú dokumentáciu podľa ústnej zmluvy o dielo z roku 1995 vo zvyšku zamietnutá (okrem sumy 320 € s príslušenstvom). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že zo skutkového stavu zisteného pred súdom prvej inštancie mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli platnú zmluvu o dielo v zmysle § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nejde tu o zmluvu o vytvorenie diela v zmysle § 27 zákona č. 35/1965 Zb. (autorský zákon), pretože predmetom takejto zmluvy je iba dielo literárne, vedecké alebo umelecké. Nie je podľa názoru odvolacieho súdu sporné, že predmetná projektová dokumentácia nie je vedeckým dielom; dielom literárnym alebo umeleckým nemôže byť už z podstaty veci. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca predmetné dielo - projektovú dokumentáciu prestavby domu žalovanej nikdy nedokončil. Sám uvádzal, že dielo rozpracoval v rozsahu 70 %. Vzhľadom na to mu nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie ceny diela, pretože nárok na cenu diela zhotoviteľovi vzniká až po jeho riadnom vykonaní, teda súčasne s jeho odovzdaním a prevzatím objednávateľom, ak nie je dohodnuté inak; inak sa v prejednávanej veci účastníci nedohodli. Žalobcovi by vznikol nárok na zaplatenie ceny diela napriek tomu, že ho nedokončil

a teda ho riadne nevykonan, iba za predpokladu, že bol ochotný dielo vykonať, ale zabránili mu v tom okolnosti na strane objednávateľa - žalovanej (§ 641 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka), ktoré v konaní neboli preukázané (to, že žalovaná od žalobcu požadovala vrátenie pôžičky, nie je právne relevantná okolnosť z hľadiska § 641 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka), a preto žalobcovi nevznikol nárok na zaplatenie ceny nevykonaného diela. Odvolací súd ďalej dodal, že z okolností prípadu možno vyvodíť, že tu bola dohoda medzi účastníkmi, na základe ktorej bola žalovaná uzročená s tým, že žalobca dielo nedokončí; jeho dokončenie od neho ani nepožadovala. Plnenie žalobcu je teda plnením z právneho úkonu, ktorý odpadol. Žalovaná by bola povinná vydať mu majetkový prospech získaný plnením z právneho úkonu, ktorý odpadol, ale iba v prípade, ak by takýto majetkový prospech získala. V tomto smere sa ale odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca nedokončené dielo odovzdal žalovanej a že tá by na jeho základe dosiahla vydanie stavebného povolenia. Žalovaná preto na úkor žalobcu žiaden majetkový prospech nezískala, a preto jej nemohla vzniknúť povinnosť vydať mu bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1 v spojení s § 456 prvá veta Občianskeho zákonníka.

2. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, nedostatočne vykonaného dokazovania a je tiež založené na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). V bližších podrobnostiach namietal nesprávne hodnotenie skutkového stavu, z ktorého jednoznačne vyplynul nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.200 € za výkon „Pohľady“ ako parciálnej časti Projektu stavby - architektonicko-stavebná časť, ďalej nevykonanie navrhovaného dokazovania potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností (súdy si nevyžiadali stanovisko pamiatkového úradu Slovenskej republiky, nevypočuli navrhovanú svedkyňu - bývalú manželku žalobcu A. U.). Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Dovolanie bolo podané 22. júla 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

5. V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

6. Dovolanie žalobcu v danom prípade bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č.

38/1998 a č. 23/1998). Žalobca vady zmätočnosti v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania teda nevyplýva ani z uvedených hľadísk.

7. Nepripustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľa domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

8. Žalobca odvolaciemu súdu vytýka, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhované dokazovanie a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

9. Pokiaľ dovolateľ namieta, že napadnutý rozsudok má spočívať na nesprávnom právnom posúdení veci, najvyšší súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (porovnaj tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

10. K tej časti dovolania, v ktorej žalobca namieta nedostatočne/nesprávne zistený skutkový stav veci, nevykonanie navrhovaného dokazovania, nesprávnosť postupu súdov v procese dokazovania a hodnotenia jeho výsledkov, najvyšší súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

11. Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

12. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p.; v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol, a to

bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.